

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2022/23:39

Fredagen den 12 maj

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Elisabeth Svantesson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 14 mars 2023

Återrapport från informellt möte i rådet den 28–29 april 2023

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 16 maj 2023

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 09.00. God morgon, allihopa och varmt välkomna till dagens EU-nämndssammanträde! Varmt välkomna, finansminister Svantesson, statssekreterare Lybeck Lilja och medarbetare från Finansdepartementet!

Vi inleder med återrapport från mötet i rådet den 14 mars och återrapport från informellt möte i rådet den 28–29 april.

Anf. 2 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

När det gäller mötet i mars har ni fått den skriftliga rapporten. Jag tänkte inte tillägga något där.

Något kort om det informella mötet i Ekofin: Ni har säkert hört från andra statsråd tidigare att Expo – nu kanske jag ger er information som ni inte vill ha – fungerar väldigt väl inuti. Det är lite speciellt att ta dem dit: Där finns en nedlagd McDonalds och en nedlagd mack. Det är som att komma till the middle of nowhere, men det funkade väldigt bra. Dessutom tog vi alla finansministrar och centralbankschefer till Stadshuset på middag, och det var väldigt populärt.

Innehållet är desto viktigare. Väldigt kort, en punkt bara: Jag bjöd in Ukrainas finansminister och Kanadas vice premiärminister och finansminister till mötet för att tala om Ukraina, för att alla 27 länder skulle höra dem samtidigt. Det var väldigt speciellt. Jag tror att många blev berörda av det. Det var första gången som någon av dem var där, och det var bra att alla länder fick höra samma berättelse. Ukrainafrågan är fortfarande stor och viktig för oss, och det gäller att vi håller uppe trycket och att alla länder verkligen känner engagemang. Det var alltså lyckat.

Jag vill tillägga att jag i samband med mötet den här veckan kommer att vara ordförande för dialogen med västra Balkan och Turkiet. Det är ett återkommande möte en gång per år som handlar om processen för eventuella framtida EU-medlemskap. Där har man fokus på ländernas ekonomiska reformprogram. Dessutom är det ett eurogruppsmöte i

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till information och samråd inför möte i rådet den 16 maj 2023. Vi börjar med dagordningspunkt 3, Direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Det är en beslutspunkt.

Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Här är tanken att rådet ska anta en allmän riktlinje om ändringen av direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning, det vi kallar DAC 8. Som ni vet presenterade kommissionen sitt förslag i december. Hela förslaget syftar först och främst till att utvidga omfattningen av det automatiska informationsutbytet på skatteområdet så att det också omfattar försäljning av kryptotillgångar och e-pengar.

Dessa ändringar som nu ligger i den allmänna riktlinjen ligger också i linje med OECD:s regelverk. Under våren har vi som ordförandeland arbetat väldigt intensivt för att nå en överenskommelse, och de kompromissförslag som vi har lagt fram väntas antas nästa vecka. Flera av kommissionens förslag har omarbetats under resans gång, och vissa delar har slopats, till exempel förslaget om harmoniserade sanktioner. Ambitionen har varit att ligga så nära som möjligt de internationella standarderna för rapportering och utbyte just när det gäller kryptotillgångar och finansiella konton. Vi har också arbetat för att vi ska undvika dubbelrapportering men också andra icke nödvändiga administrativa bördor för både myndigheter och företag. Vi är därför som ordförandeland väldigt glada för att det nu ser ut som att vi kan anta en allmän riktlinje när det gäller DAC 8 på Ekofinmötet på tisdag.

Vad gäller regeringens ståndpunkt välkomnar vi och prioriterar arbetet, som syftar till att förhindra skatteflykt, skatteundandragande och aggressiv skatteplanering. Vi tycker också att det är viktigt att undvika dubbelbeskattning och en orimlig administrativ börda för uppgiftsskyldiga, skatteförvaltningar eller andra berörda myndigheter. Därför står regeringen bakom ordförandeskapets inriktning att anta ett kompromissförslag på Ekofin.

Anf. 5 MATHIAS TEGNÉR (S):

Ordförande! Jag tackar finansministern för dragningen! Detta är en viktig fråga. Det finns en märklig tradition i dessa frågor att namnen ska vara så obegripliga som möjligt, vilket gör att man faktiskt knappt förstår vad det handlar om. Men DAC 8 är viktigt just för att det handlar om skatteflykt, skatteundandragande och aggressiv skatteplanering. Där är det bra att Sverige över tid kan ha gemensamma ståndpunkter. Det gör att vårt land blir starkare.

Jag och vi socialdemokrater tycker så klart att det är glädjande att kommissionen har förändrat sitt förslag när det gäller sanktioner. I princip en enig riksdag hade ju subsidiaritetsinvändningar när det gäller den punkten, så det är väldigt glädjande att den är ändrad.

Det är viktigt att vi i Sveriges riksdag är eniga i dessa frågor, och därför är vi socialdemokrater glada över att regeringen anpassade sin ståndpunkt, eller linjerade den till den historiska ståndpunkten att detta arbete både är välkommet och prioriterat.

Vi socialdemokrater tycker att arbetet mot skatteflykt, skatteundandragande och aggressiv skatteplanering är extremt viktigt, så jag tackar för det goda samarbetet. Det förpliktar att arbetet mot detta är prioriterat, så det hoppas jag att vi kan fortsätta att vara eniga kring.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Om det är till någon tröst för ledamoten Tegnér kan jag säga att detta är ingenting mot vad akronymerna är inom försvarsområdet!

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Översyn av ramen för krishantering och insättningsgaranti, a) Förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen, b) Direktivet om återhämtning och resolution av banker, c) Direktivet om återhämtning och resolution av banker (kedjestrukturer) och d) Direktivet om insättningsgarantisystem. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Under denna punkt ska vi ha en första diskussion om allt det som ordföranden alldeles nyss nämnde; för tids vinnande säger jag inte alla delar igen. Det handlar alltså om insättningsgarantin och bankkrishantering.

Förslaget presenterades den 18 april, och syftet är att också förbättra krishanteringen av små och medelstora banker. De viktigaste ändringarna handlar om att möjliggöra att även mindre banker kan hanteras i resolution om de får problem.

Kopplat till detta föreslår kommissionen att de nationella insättningsgarantifonderna ska kunna finansiera åtgärder i resolution i mycket större utsträckning än i dag – eller i större utsträckning. Fonderna ska enligt kommissionens förslag främst få användas för att skydda garanterade insättningar från förluster. Men om det behövs för att undvika uttagsanstormning, som man säger, ska även icke garanterade insättningar kunna skyddas.

Förslaget har förberetts under en längre tid. Det är inte kopplat till den senaste tidens oro på finansiella marknader, utan är förberett sedan länge. Däremot är det en del av att utveckla bankunionen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Regeringen anser att det är viktigt med en effektiv och ändamålsenlig krishantering av banker och kommer att analysera förslaget utifrån detta. Det pågår en analys just nu. Vi står bakom ordförandeskapets inriktning att ha en första diskussion om förslaget i nästa vecka. Regeringen kommer att återkomma i juni – jag tror att det är den 13 juni – för överläggning. Jag tror att finansutskottet har fått information om själva ärendet, men överläggningen kommer alltså att ske i juni.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt, 5 Övriga frågor: Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster; information från ordförandeskapet. Det är en informationspunkt.

Anf. 9 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Detta är en återkommande punkt på dagordningen där vi brukar informera om aktuella lagstiftningsförhandlingar inom finansmarknadsområdet. Jag kan kort nämna att vi sedan senaste gången nu har nått en preliminär överenskommelse med parlamentet vad gäller förordningen om europeiska gröna obligationer. Vi har också inlett trepartssamtal i ytterligare sex akter på finansmarknadsområdet och fortsatta förhandlingar i rådet om ytterligare tre akter, så det pågår rätt många förhandlingar och trepartsmöten på detta område. Arbetet går framåt bra, och vi tror att vi kommer att kunna få en överenskommelse i rådet och med parlamentet i flera av de akter som det nu är diskussion om och där förhandlingar pågår, bland annat i frågan om en europeisk gemensam kontaktpunkt för finansiell och icke-finansiell information.

Det är väl ungefär där vi ser att vi kommer att landa innan vi lämnar över ordförandeskapet till Spanien den 1 juli.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 11 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Detta är också en återkommande punkt på dagordningen. Denna gång har vi valt att fokusera diskussionen på kringgående av sanktioner utifrån ett tullperspektiv. EU har ju beslutat om omfattande sanktioner av Ryssland, som ni vet. Det inkluderar också restriktioner på import och export av varor till och från Ryssland.

Exporten av sanktionerade varor har minskat och är i genomsnitt 68 procent lägre nu än före kriget, så det är ändå en skillnad. För varor som inte omfattas av sanktioner är nedgången i exporten betydligt mindre omfattande. Samtidigt ser man på den handelsstatistik som finns tillgänglig just nu att exporten av varor som belagts med sanktioner till Ryssland har ersatts av export till nya mottagare i andra närliggande länder. Detta kan naturligtvis tyda på att man försöker kringgå sanktionerna.

Här har tullmyndigheterna en väldigt viktig och avgörande roll för att se till att sanktionerna verkligen får avsedd effekt. Att ha ett snabbt och effektivt informationsutbyte mellan tullmyndigheterna och andra myndigheter är naturligtvis nödvändigt om man till exempel ska kunna bygga upp riskprofiler och rikta in sig på högrisksändningar.

Även kommissionen har tillgång till en hel del information som kan komplettera den nationella informationen. Därför har vi bett kommissionen att ge oss information om detta under denna dagordningspunkt på mö-

tet och sedan ha en diskussion utifrån detta.

Regeringen står självklart bakom ordförandeskapets ansträngningar att följa upp genomförandet och effekterna av sanktionerna. Vi anser att EU tillsammans med partners och likasinnade ska upprätthålla och öka trycket på Ryssland, inklusive genom kontinuerligt framtagande av ytterligare sanktionspaket. Självklart bör då EU också se till att efterleva de sanktioner som vi faktiskt hade ett beslut om.

Jag kan också passa på att informera nämnden om att kommissionen nyligen presenterat ett förslag till ett elfte sanktionspaket. Det är inte finansministrarna som har ansvar för just detta, men jag kan kort säga att det just handlar om att motverka kringgående av befintliga sanktioner. Det kommer också att innehålla nya listningar av både enheter och personer som är ansvariga för den ryska aggressionen eller stöder kriget.

Anf. 12 FREDRIK STENBERG (S):

I den här frågan är det oerhört viktigt att de sanktioner som är införda får effekt. Det är oerhört viktigt att vi följer upp. För Socialdemokraternas del är vi definitivt öppna för ännu fler åtgärder.

Min fråga är egentligen om du skulle kunna säga någonting mer om eventuellt tillkommande åtgärder. Att detta ska få effekt på riktigt är ju viktigt för hela västvärlden och allas vår fred och välbefinnande.

Anf. 13 JAN ERICSON (M):

Jag instämmer i det som föregående talare sa. Jag vill också fråga vad som händer vid brott mot sanktionerna – alltså sanktioner mot dem som bryter mot sanktionerna. Diskuterar man någonting om hur man kan skruva i systemet och vad som händer med företag som faktiskt medvetet försöker att runda sanktionerna?

Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Det är av största vikt att få till effektiva sanktioner och se till de efterlevs. Vi i Miljöpartiet har från första start krävt ett fullständigt stopp av import av fossil gas från Ryssland. Ändå fortsätter det.

Jag blev själv vittne till detta när jag var på en båt i Stockholms vackra skärgård och fick se en båt som transporterade rysk gas. Det blir en bisarr situation med den enighet som jag upplever ändå finns i svensk politik i kontrast till att vi fortsätter att låta rysk gas komma in i landet.

På tal om att få till effektiva sanktioner vill jag ännu en gång anmäla avvikande mening när det gäller att vi måste få till ett fullständigt stopp för import av fossilgas från Ryssland.

Anf. 15 ANNA LASSES (C):

Jag tackar för redogörelsen. Jag kan bara instämma i det som både Socialdemokraterna och Moderaterna sa om att den enighet vi har är oerhört viktig.

Det jag funderar över, med tanke på den rådande utvecklingen, är hur finansministern upplever diskussionerna. Står alla EU-länder helt eniga bakom detta, eller börjar det finnas glidningar även i dessa sammanhang? Det hade varit intressant att få en känsla för hur läget är.

2022/23:39

12 maj

I övrigt står Centerpartiet naturligtvis bakom regeringen i detta.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag ska försöka knyta ihop lite olika möten som vi har haft i EU-nämnden. Vi hade ett öppet samråd med statsministern för en tid sedan. Arbetet för att förhindra att EU:s sanktionspaket undergrävs genom transport till andra länder är en oerhört viktig fråga, inte minst för ett land som Sverige, där det är väldigt tydligt – det märks här i rummet – att det finns en total enighet om att stå upp för den europeiska sanktionspolitiken. Då är det besvärande och frustrerande att länder som på olika sätt vill ha en god relation med EU medvetet saboterar vår sanktionspolitik genom att ägna sig åt vidareexport av sanktionerade varor till Ryssland.

Anf. 17 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Jag tackar för de många kloka synpunkterna och frågorna. Jag tror att vi allesammans känner både ilska och frustration. Som ni vet trycker Sverige på för fler sanktioner, och det är viktigt att det elfte paketet kommer nu. Det diskuteras alltid vad man kan göra mer, men det finns en viktig poäng här som flera har varit inne på, nämligen att det som vi har fattat beslut om verkligen ska efterlevas. Vi har fått olika vittnesbörd om att det inte är självklart att det efterlevs.

Det finns lagstiftning om brott mot sanktioner, men vad vi vet har det inte kommit upp något för prövning ännu. Jan Ericson var inne på den frågan, och självfallet kan man anta att det finns företag och länder som bryter mot sanktionerna. Men det finns som sagt en lagstiftning, och det pågår ett arbete hos tullen och andra.

Det var därför vi ville lyfta upp denna diskussion. Även om detta inte är finansministrarnas fråga specifikt är det viktigt för EU:s alla finansministrar att diskutera tullfrågan, vad vi kan göra mer och hur vi kan bli mer effektiva inom detta område.

När det gäller glidningar hos medlemsländerna föregås varje sanktionspaket av diskussioner bland alla medlemsländer. När det gäller just sanktioner upplever jag att det finns ett ganska starkt tryck på att fortsätta att verkligen gå hårt åt Ryssland.

Nu svarar jag på en fråga som ingen ställde. Ukrainas finansminister bjöds in till Ekofins informella möte, och det finns säkert risk för en viss trötthet när det gäller hur länge det hela ska pågå. Man måste ha med alla länder i unionen för att hålla ett högt tryck. Vi i de länder som finns nära kriget är kanske supertydliga ibland, men också Kanadas finansminister är supertydlig. Man får koppla ihop sig och kroka arm med alla som vill driva på för att stötta Ukraina på olika sätt men också när det gäller sanktioner och frysta tillgångar. I grund och botten är medlemsländerna med på sanktionerna, och vi diskuterar dem. Men det gäller att hålla trycket uppe och att vi gör detta tillsammans med många andra länder.

När det gäller rysk gas är det som Rebecka Le Moine från Miljöpartiet lyfte upp definitivt en stor utmaning. Även där vill vi självfallet se effektiva sanktioner, och vi följer frågan fullt ut och driver på även för det.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar att det finns en avvikande ståndpunkt anmäld från Miljöpartiet som återupprepar det som rör rysk fossilgas.

I övrigt kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 7, Den ekonomiska återhämtningen i Europa – Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. Det är en diskussionspunkt.

2022/23:39

12 maj

Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Kommissionen ska först ge en kort uppdatering om faciliteten. Sedan är vår ambition att ha en diskussion om RRF:ens lånedel men också om dess prestationsbaserade struktur. Jag vet att ni har fått den ordförandeskapsnot som skickats ut för att man ska kunna förbereda sig för diskussionen.

Vi tänker alltså att det ska bli en diskussion om lånedelen. Det finns 225 miljarder euro tillgängliga, och tio medlemsstater har indikerat att de är intresserade av att låna pengar. Vi vill gärna ha en diskussion och höra vilka avvägningar som medlemsstaterna har gjort när de valt att indikera låneintresse eller inte. Vi vill höra från de tio medlemsländerna men också från de länder som har valt att inte låna. Det är också en viktig diskussion att ha.

Den andra delen som ska diskuteras när det gäller faciliteten är den prestationsbaserade strukturen. Den fokuserar på att medlemsstaterna får utbetalningar först när de har uppfyllt både mål och delmål i återhämtningsplanen. Där finns en skillnad jämfört med utbetalningar som är kopplade till specifika kostnader. Det har varit tradition att redovisa specifika kostnader i EU:s budgetar.

Eftersom det har gått lite mer än två år sedan förordningen trädde i kraft tycker vi att det är intressant att höra om olika erfarenheter. Här är det värt att påminna om att Sverige under en längre tid har förespråkat mer prestationsbaserad finansiering på EU-nivå, även om den modellen såklart också har sina utmaningar.

När det gäller regeringens ståndpunkt i frågan stöder vi ordförandeskapets inriktning att följa upp genomförandet av RRF:en samt att ha en diskussion om de båda delarna. Regeringen anser att det är angeläget att diskutera tidiga erfarenheter från facilitetens prestationsbaserade struktur men också givet RRF:ens storlek och betydelse. Detta tycker jag motiverar återkommande diskussioner i rådet.

Anf. 20 JAN ERICSON (M):

Jag har en liten fråga. När det lades upp från början var räntan på lånen extremt låg, men då var också marknadsräntorna låga. Jag vet att Sverige då tog beslutet att inte låna från fonden därför att vi vid behov kunde låna billigare på marknaden och det då inte fanns någon anledning för Sverige att låna från fonden.

Jag undrar hur villkoren för fondens utlåning ser ut i dag och hur relationen till marknadsräntan är, bara så att det följs åt så att länder inte utnyttjar systemet bakvägen för att låna till helt orimligt låga kostnader.

Anf. 21 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack för frågan! Det har självfallet blivit dyrare för alla att låna i detta marknadsläge med stigande räntor. Detta gäller naturligtvis för alla

medlemsstater men även för EU-kommissionen. Att lyfta fram det är också vår tanke med diskussionen.

Det har utvecklats på ett sådant sätt att det för flera medlemsstaterna är gynnsammare att låna själva än att låna via EU-kommissionen.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 8, Uppföljning av det årliga möte som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF höll den 10–16 april 2023 – Information från ordförandeskapet och kommissionen. Det är en informationspunkt.

Anf. 23 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Tanken är att jag som ordförande tillsammans med kommissionen ska återrapportera från G20-mötet och IMF:s vårmöte.

Kort kan man säga att diskussionerna på mötena hade två fokus. Det ena var naturligtvis det ekonomiska läget, med starkt fokus på den höga inflationen. Det andra, som verkligen var på agendan, var kriget mot Ukraina. Där markerade jag som representant för EU liksom många andra länder väldigt hårt mot Ryssland. Som jag sa tidigare finns också ryska representanter med på till exempel G20-mötena, även om det är på en ganska låg nivå.

När det gäller ekonomi kom finansmarknadsfrågorna och turbulensen upp, och den schweiziska finansministern höll en redogörelse. Detta var ju strax efter det att turbulensen eller utmaningen på den schweiziska finansiella marknaden hade inträffat.

Precis som i höstas gick det inte att nå konsensus om skrivningar i IMFC-kommunikén vad gäller kriget eftersom Ryssland och Kina motsatte sig detta. Därför publicerade det spanska ordförandeskapet ett uttalande.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går över till dagordningspunkt 9, Övriga frågor. Jag tror mig veta att det finns en.

Anf. 25 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr ordförande! Ungern begärde på Coreper i onsdags att få ta upp en fråga under övriga dagordningspunkter, vilket varje land har rätt att göra. Jag tror att nämnden sent i går kväll fick det papper som Ungern skickat in.

Det är en informationspunkt, och jag ska kort tala om vad den rör. Det handlar om initiativet från Belgien och Spanien om ett ramverk för social konvergens. Frågan ligger under Epscorådet och kommer att tas upp på deras möte i juni. Ungern ville ändå ta upp frågan och framföra sin kritik mot förslaget och alltså uppmärksamma andra finansministrar på detta.

Det är en informationspunkt, och jag ser inte att det kommer att bli någon diskussion på Ekofin över huvud taget om detta.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi tackar dessutom finansministern, statssekreteraren och medarbetarna för deltagandet på dagens nämndsammanträde.

2022/23:39

12 maj

**§ 2 Utbildnings-, ungdoms-, kultur- och idrottsfrågor
Statsrådet Lotta Edholm**

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom, kultur och idrott den 7 mars 2023**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utbildning, ungdom, kultur och idrott den 15–16 maj 2023**

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statsrådet Lotta Edholm med medarbetare varmt välkomna.

Då, statsrådet, undrar jag om det finns någonting att tillägga muntligt med anledning av återrapporten.

Anf. 28 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Nej, det gör det inte, och ni har ju fått en skriftlig återrapport från den 7 mars.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Resolution om det europeiska området för utbildning fram till 2025 och därefter. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 30 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Medlemsstaterna förväntas godkänna detta utkast till rådsresolution. Det har tagits fram av det svenska ordförandeskapet och är en uppföljning av framstegsrapporten om det europeiska utbildningsområdet som kommissionen presenterade i slutet av förra året.

I denna rådsresolution redogörs lite grann för vad som har uppnåtts. Sedan är det en liten framåtblick och såklart en beskrivning av de utmaningar som man ser på detta område. Sedan finns också rådets inspel om medlemsstaternas och kommissionens fortsatta arbete inför kommissionens slutrapport, och tanken är att den ska komma under 2025.

Det som betonas i denna resolution är sådant som vi känner igen också från Sverige. Det handlar om läraryrket, lärarbristen, mobiliteten och så vidare samt behoven av livslångt lärande, inte minst när det handlar om de gröna kompetenserna och den gröna omställningen helt enkelt.

Vi hade en överläggning i utbildningsutskottet den 28 mars. Vi hade även en information i utbildningsutskottet den 27 april. Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ett godkännande av ordförandeskapets förslag till rådsresolution.

Vill ni att jag ska läsa upp den?

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Nej, det behövs inte.

Anf. 32 MATS WIKING (S):

När detta togs upp i utbildningsutskottet hade vi en avvikande standpunkt. Vi tog upp detta med likvärdigheten och lärarförsörjningen. Det redogjorde utbildningsministern för.

Men jag undrar om likvärdigheten finns med i resolutionen?

Likvärdigheten är en stor fråga i hela Europa, och den finns såklart med i utmaningarna.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Står Socialdemokraterna fast vid den avvikande ståndpunkten eller inte?

Anf. 35 MATILDA ERNKRANS (S):

Nej, nu ska vi säga ja eller nej till antagandet av dessa rådsslutsatser. Vi tackar statsrådet för svaret och förutsätter att man fortsätter att arbeta för ökad likvärdighet. Och vi kommer att hålla ögonen på att regeringen tar det som man skriver på på EU-nivå på allvar också här i Sverige.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 13, Rådsslutsatser om ytterligare åtgärder för att förverkliga automatiskt ömsesidigt erkännande på utbildningsområdet. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 37 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Det svenska ordförandeskapet har tagit fram förslag till rådsslutsatser. Det handlar om automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning.

Kommissionen presenterade i februari en rapport på detta område. I dessa rådsslutsatser uppmanas medlemsstaterna att öka sina ansträngningar för att uppnå målsättningarna i rekommendationen, bland annat genom att stötta lärosätena att ta fram nationella överenskommelser för att helt enkelt hitta gemensamma principer för detta automatiska ömsesidiga erkännandet.

Kommissionen uppmanas också att i detta arbete stötta de medlemsländer som behöver det.

Detta måste naturligtvis också ske genom att de nationella förutsättningar som finns beaktas, inte minst akademisk frihet och såklart subsidaritetsprincipen.

Rådsslutsatserna har skrivits med hänsyn tagen till medlemsstaternas befogenheter på utbildningsområdet.

Även i denna fråga har det varit en överläggning i utbildningsutskottet den 28 mars, och utbildningsutskottet informerades också den 27 april.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ett godkännande av ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser.

Vill ni att jag ska läsa upp detta?

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Nej, det behövs inte.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 14, Riktlinjedebatt om läsning och dess betydelse för lärande, rättvisa och aktivt deltagande i samhället. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 39 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Vi ska ha en riktlinjedebatt som ska handla om läsning. Det är ett aktuellt ämne i alla europeiska länder. Vi ser att det är ett problem att barn och ungdomar läser för dåligt och för lite. Det är inte bara här i Sverige. Detta påverkar naturligtvis samhället. Därför tycker vi att det är en intressant diskussion att ha.

Dessutom presenteras på tisdag, alltså samma dag som detta möte äger rum, Pirls – den stora läsundersökningen på europeisk nivå för årskurs 4. Den är alltså väldigt aktuell precis när vi ska ha riktlinjedebatten. Därför har vi bjudit in den verkställande direktören för IEA, Dirk Hastedt, som organiserar och leder Pirls. Det blir väldigt roligt att ha honom som inledare av denna diskussion.

Vi har också presenterat ett diskussionsunderlag som gäller två frågor. Dels handlar det om de utmaningar som medlemsstaterna ser, dels handlar det om vad man skulle kunna göra för att öka läsförståelsen hos våra barn och ungdomar. Vi ser fram emot denna diskussion.

Anf. 40 DANIEL RIAZAT (V):

När det gäller frågan om läsning handlar en viktig del om tillgången till bibliotek och skolbibliotek och att skolbiblioteken ska vara bemannade med skolbibliotekarier. Det har vi även tagit upp i den svenska kontexten, alltså att det inte räcker att ha böcker på en hylla utan att någon som är utbildad inom detta ämne måste hjälpa barnen att utveckla läslusten.

Denna utmaning finns i hela Europa och i hela världen just nu, speciellt med tanke på digitaliseringen, där mer och mer lämnas över till barnen själva att utforska. Det digitala kan vara väldigt bra. Men detta ska ske på rätt sätt. Precis som det behövs en skolbibliotekarie för de fysiska böckerna behövs det också skolbibliotekarier som kan arbeta med digitala böcker och så vidare. Detta är en viktig del att ha med eftersom det inte går att år efter år minska antalet bibliotek, vilket sker i hela Europa, och samtidigt vilja främja läsandet bland unga. Detta leder i slutändan till ett problem för demokratin och för deltagandet i samhället. Jag menar därför att frågan om tillgången till bibliotek och skolbibliotek bör finnas med i dessa samtal.

Anf. 41 ANNETTE RYDELL (S):

Herr ordförande! Att barn läser sämre och mindre ser vi som ett jätteproblem.

Jag har en fråga. Det pågår en diskussion om att man kanske ska minska de digitala verktygen. Finns det i diskussionerna med någonting om att man kanske kan arbeta på ett annorlunda sätt eller med ett minskat användande av de digitala verktygen?

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Som information kan jag tillägga att vi på söndag till och med tisdag kommer att ta emot de europeiska motsvarigheterna till EU-nämnden från de olika medlemsstaterna. Vi kommer då att ta alla våra parlamentariska kollegor till Junibacken. Det är en del i att hylla den svenska barn- och ungdomslitteraturen. Vi försöker alltså dra vårt strå till stacken.

Anf. 43 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Vilken strålande idé! Det var länge sedan jag var där.

Skolbiblioteken är jätteviktiga. Det förs en diskussion om detta, så jag gissar att medlemsländerna kommer att lyfta fram olika frågeställningar. Detta med digitaliseringen är väldigt aktuellt just nu i Sverige i och med digitaliseringsstrategin. Men jag gissar också att medlemsländerna har lite olika ingångar i denna fråga. Det ska bli spännande att höra.

Anf. 44 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag vill understryka vikten av att man bidrar till att barn får tillgång till läsning och språk.

Jag har en fråga, och jag ber om ursäkt om statsrådet redan har sagt detta. Men detta är en riktlinjedebatt. Vad är den tänkta fortsättningen efter riktlinjedebatten? Är tanken att detta ska mynna ut i någonting så småningom? I så fall kommer detta att komma tillbaka till utbildningsutskottet och till EU-nämnden. Men min fråga var egentligen: Ska detta mynna ut i någonting? Vad kan vi se för fortsättning?

Anf. 45 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Jag kan inte riktigt svara på den frågan. Det är som med en del andra riktlinjedebatter, att de stimulerar till en diskussion. Så var det när vi hade en diskussion förra gången när det handlade om lärare och de utmaningar som medlemsstaterna såg.

Det är helt enkelt ett samarbete där man utbyter erfarenheter. Men det skulle faktiskt vara intressant att så småningom se någon form av slutsatser.

Jag tror att det spanska ordförandeskapet kommer att jobba med digitalisering på olika sätt kopplat till utbildning.

Anf. 46 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag tackar för informationen. Så är det med dessa riktlinjedebatter, lite grann beroende på vad det är för område och vilken planering som finns. Det är en ganska kortfattad ståndpunkt från den svenska regeringen, och jag vet inte hur statsrådet har tänkt sig detta. Men vi har mött ganska många statsråd som har sagt att man under EU-ordförandeskapet har en mer lyssnande roll och kan inte riktigt driva frågor. Och detta är väl verkligen en fråga som kräver stort engagemang på många nivåer. Vi får se vad framtiden utvisar. Men jag antar att det blir en lyssnande roll för regeringen också här.

Anf. 47 DANIEL RIAZAT (V):

Apropå ståndpunkten tycker jag att det nu har blivit ett mantra från regeringen att inte ha ståndpunkter eller att ha ståndpunkter som vem som helst på denna jord skulle kunna ställa sig bakom eftersom de inte innehåller några ställningstaganden. Vem som helst kan ju säga att det är viktigt att uppmärksamma utmaningar gällande bristande läskunskaper. Det säger inte så mycket, och det ger inte oss i EU-nämnden så mycket att gå på när det gäller vad Sverige faktiskt ska tycka.

Här står att man står bakom ordförandeskapets inriktning, men den inriktningen är inte supertydlig, vilket gör att stånpunkten blir ännu mindre tydlig.

Jag kommer inte att anmäla avvikande stånpunkt, men jag tycker att det är problematiskt att Sverige på punkt efter punkt har väldigt vaga stånpunkter.

Anf. 48 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Denna typ av riktlinjedebatt går ut på att utbyta erfarenheter och höra vad de olika medlemsstaterna har för åsikter, och vår roll är ju att moderera och leda diskussionen.

Det här är en fråga som många uppenbarligen har åsikter om just för att den är så viktig för såväl Sveriges som andra europeiska länders möjlighet att vara kunskapsnationer framgent. Jag tar med mig synpunkterna, för det är som sagt en otroligt viktig fråga – mycket viktigare än många andra, skulle man faktiskt kunna säga.

Anf. 49 ANNA LASSES (C):

Jag tackar ministern för redogörelsen. Jag har egentligen ingen stånpunkt utan tycker det som sägs är intressant och relevant. Det jag möjligen vill skicka med är att man inte glömmer bort förskolans betydelse – det ser olika ut i olika länder – och de små barnens läsande och hur man kan samarbeta i just den frågan.

Anf. 50 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Det är som sagt en jätteviktig fråga, och det blir intressant att se vilka utmaningar de olika länder tar upp. Vi vet att detta är en utmaning i många europeiska länder, så det blir spännande.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Så till dagordningspunkt 15, Övriga frågor. Statsrådet har underpunkterna h–j. Finns det något att säga om dem?

Anf. 52 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Nej, jag tror inte det.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för medverkan vid dagens EU-nämnd och önskar trevlig helg.

Anf. 54 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Tack så mycket, ha det så bra och trevlig helg!

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom, kultur och idrott den 28–29 november 2022**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utbildning, ungdom, kultur och idrott den 15–16 maj 2023**

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar socialminister Jakob Forssmed med medarbetare varmt välkomna till dagens EU-nämnds sammanträde.

Vi börjar med återrapporten. Finns det något att tillägga muntligt?

Anf. 56 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Jag blir lite förvirrad av det nya systemet, men det finns inget – om inte nämnden har frågor.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Vi lämnar den punkten och går in på dagordningspunkt 3, Slutsatser om den sociala dimensionen av ett hållbart Europa för ungdomar. Det är en beslutspunkt.

Anf. 58 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Vid ministerrådets möte väntas rådet godkänna slutsatser om den sociala dimensionen av ett hållbart Europa för ungdomar. I slutsatserna betonas vikten av social inkludering av alla unga för att kunna hantera samhällets utmaningar kopplat till både sociala utmaningar, som ensamhet och psykisk ohälsa, och effekterna av klimatförändringarna.

Ytterligare ett syfte med slutsatserna är att betona alla ungas rättighet, särskilt dem med begränsade möjligheter, att på ett meningsfullt sätt delta i politiska processer.

Rådsslutsatserna betonar även att ungdomsgruppen är heterogen och att det behövs olika slags stöd till unga för att de ska kunna delta i samhällsutvecklingen.

Under förhandlingarna har det bland annat lagts till ytterligare skrivelser som förtydligar vikten av psykisk hälsa och välmående, vilket medlemsstaterna välkomnat.

Regeringen står bakom ordförandeskapets inriktning att godkänna rådsslutsatserna. Rådsslutsatserna ligger i linje med det nationella ungdomspolitiska målet om att alla unga ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Regeringen anser mot bakgrund av det att rådsslutsatserna är väl utformade.

Anf. 59 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Låt mig inledande säga något allmänt om punkterna 3–5 som alla behandlar rådsslutsatser som EU-nämnden har att ta ställning till om den ska säga ja eller nej till.

Jag vill uppmärksamma statsrådet på att regeringen här har valt ett annat sätt att hantera rådsslutsatserna på än vad som är brukligt. Normalt sett hålls vid något tillfälle en överläggning med sakutskottet, i detta fall

kulturutskottet, där regeringen redovisar sin ståndpunkt och det blir tydligt, parlamentariskt och demokratiskt, vad regeringen förväntar sig att driva och tycka när man hanterar något som i ett senare skede landar i en förhandlad rådsslutsats. Men nu hamnar vi i en situation där detta inte riktigt går att följa och där EU-nämnden nu har att ta ställning till ja eller nej.

Jag vill gärna ha en kommentar från statsrådet om varför man har ändrat ordning. Det fördes en lång diskussion med regeringen inför ordförandeskapet och i början av ordförandeskapet där vi till slut landade i att vi är överens om att de ordningar som gäller normalt sett också gäller under ordförandeskapet – dock med en ömsesidig respekt för att man kanske får ha lite kortare och mer allmänna ståndpunkter under ordförandeskapet och att man inte alltid kan ta till orda och driva saker på ett rådsmöte utan har en mer medlande roll.

Detta är dock en sanning med modifikation, för regeringen har ju valt en del områden där man har drivit saker och sedan landat i att rösta emot sin egen kompromiss.

Här har statsrådet som sagt valt ett annat sätt än det brukliga, och jag vill gärna ha en kommentar på det och en kommentar på hur men ser på det framåt.

Med detta sagt har vi inte tänkt tycka något annat i dessa punkter än att vi ska godkänna rådsresolutionerna. Vi sätts dock i en riktigt dålig sits.

Anf. 60 LEONID YURKOVSKIY (SD):

Jag får be om nämndens förståelse för att vi anmäler likalydande avvikande ståndpunkt i punkterna 3–6 och att det därför blir viss upprepning.

Sverigedemokraterna ser gärna ett mellanstatligt utbyte när det gäller ungdomspolitiken men ser det som ett problem att det att genom EU-centralisering fastslås mål och tillvägagångssätt för densamma. Risken är att den urholkas och att medlemsstaternas ungdomspolitiska särart försvinner till förmån för en EU-gemensam politik. Därför motsätter vi oss utkastet till rådsslutsatser i samtliga punkter avseende ungdomsfrågorna.

Vi menar att det inte finns skäl för att EU ska verka för ett gemensamt strategiskt ramverk för ungdomspolitiken – detta då det är viktigt att värna ungdomsfrågorna som en nationell kompetens. Att i enlighet med rådsslutsatserna verka för en påverkan i frågorna på EU-nivå är enligt oss opassande sett till medlemsstaternas självbestämmande.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat i dagordningspunkt 3, och vi gör så att när vi kommer till de övriga punkterna så påminner du bara om var ni har avvikande ståndpunkt så att det blir rätt.

Anf. 62 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Jag tackar vice ordföranden för synpunkterna. Det är givetvis något för regeringen att ta till sig och ta med sig i det fortsatta arbetet.

Låt mig ändå säga att vi har varit i kulturutskottet vid två tillfällen och informerat om detta och att det inte har begärts överläggningar. Dessutom är det så att de ungdomspolitiska resolutionerna är lite speciella eftersom de följer mycket av det program som tre ordförandeskap tillsammans

lägger ihop. Därmed är det också mindre manöverutrymme. Ett par av dem är också rätt tekniska och sammanfattar exempelvis vad man kommit fram till på den ungdomskonferens man håller.

De är alltså lite speciella på det sättet, och vi har informerat om dem. Men jag noterar synpunkten, och detta är något för regeringen att fundera på.

Anf. 63 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag är fullt medveten om att det har varit information i kulturutskottet, och information kan man också ha. Men med information behöver regeringen inte skriva fram någon ståndpunkt och man behöver inte heller notera ned vad man runt bordet tycker lika eller olika som regeringen om.

Att ha information betyder inte att man kan strunta i överläggning, för då kommer vi att återkomma om att det inte är det riktiga sättet att hantera den ordning vi har kommit överens om för hur EU-frågorna ska hanteras i relationen riksdag och regering. Det är både regeringens och riksdagens ansvar att se till att överlägga när så krävs.

Eftersom det är regeringen som för Sveriges talan i EU-samarbetet borde man vara lite noga med att känna att man har mandat att driva det man driver i EU-sammanhang, och det är det detta syftar till.

Jag noterar också att det parti regeringen valt som sitt huvudsakliga samarbetsparti, Sverigedemokraterna, nu i slutskedet anmäler avvikande ståndpunkt, och det hade kanske varit intressant att få det sakgranskat i ett utskott i ett tidigare skede. Med detta sagt är det förstås fullt möjligt att anmäla avvikande ståndpunkt här eftersom vi representerar olika partier.

Det finns en anledning till att vi har den ordning vi har, och jag hoppas att statsrådet tar med sig detta och att det kommer nytt som ska förhandlas på EU-nivå även på detta område.

Anf. 64 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Jag hörde mycket väl vice ordföranden, och vi tar självklart med oss detta. Vi kan alltid förbättra våra relationer till riksdagen och arbeta på att saker och ting blir förankrade i god ordning. Jag noterar att vi tycks ha samma uppfattning i sak i denna fråga, vilket är bra, men vi behöver alltid tänka på att göra saker på ett korrekt och bra sätt.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att SD har anmält avvikande ståndpunkt och röstar nej och att det i övrigt finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Resolution om resultatet av den 9:e cykeln i EU:s ungdomsdiallog. Det är en beslutspunkt.

Anf. 66 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Ministerrådet väntas även godkänna en resolution om resultatet av den 9:e cykeln i EU:s ungdomsdiallog. En sådan resolution tas fram av varje ordförandeskap som avslutar en 18-månaderscykeln i EU:s ungdomsdiallog. Syftet är att sammanfatta det arbete som har genomförts av det innevarande trioordförandeskapet samt bidra till kontinuitet mellan ungdomsdialogens cykler.

Utöver detta har även fem policyrekommendationer från EU:s ungdomskonferens i Växjö förts in i rådsresolutionen som direkta citat, med tillhörande beskrivande texter i annexet. Detta har välkomnats av medlemsstaterna.

Regeringen står bakom ordförandeskapets inriktning att godkänna rådsresolutionen. Rådsresolutionen speglar det sammanfattande arbete som genomförts under cykeln på ett lämpligt vis, och regeringen välkomnar ordförandeskapets ambition att bidra till utvecklingen av EU:s ungdomsdialog. Regeringen anser mot bakgrund av det att rådsresolutionen är väl utformad.

Anf. 67 LEONID YURKOVSKIY (SD):

Även här anmäler vi en avvikande ståndpunkt med anledning av att vi anser att ungdomspolitiken ska vara en nationell angelägenhet.

Anf. 68 MATILDA ERNKRANS (S):

Samma kritik och uppmaning till regeringen som på dagordningspunkt 3 gäller också på dagordningspunkt 4 för Socialdemokraternas del.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vill socialministern Forssmed tillägga något?

Anf. 70 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Nej tack, herr ordförande.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att Sverigedemokraterna är emot beslutet.

I övrigt finns det stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då går vi in på dagordningspunkt 5, Resolution om arbetsplanen för EU:s ungdomsstrategi (2022–2024). Det är en beslutspunkt.

Anf. 72 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Det tredje dokument som rådet förväntas godkänna är en resolution om arbetsplanen för EU:s ungdomsstrategi 2022–2024. Denna resolution tas fram eftersom det svenska ordförandeskapet sammanfaller med att halva tiden för arbetsplanen har gått.

Det är ett tekniskt dokument där innevarande och kommande ordförandetricio uppdaterar befintlig information om genomförda och planerade aktiviteter under respektive ordförandeskap. I arbetsplanen från 2022 ryms redan högt satta ambitioner vilka har bekräftats av medlemsstaterna under processen med rådsresolutionen.

Regeringen står bakom ordförandeskapets inriktning att godkänna rådsresolutionen. Rådsresolutionen redogör för genomförda och planerade aktiviteter under respektive ordförandeskap på ett lämpligt vis, och regeringen anser mot bakgrund av det att den är väl utformad.

Anf. 73 LEONID YURKOVSKIY (SD):

Även här anmäler vi en avvikande ståndpunkt.

Samma kritik om hanteringen som jag framförde under dagordningspunkt 3 och dagordningspunkt 4 gäller även dagordningspunkt 5.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Då är allt ändå korrekt.

Jag konstaterar att Sverigedemokraterna är emot beslutet.

I övrigt finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Dagordningspunkt 6, Säkerställande av ungdomars delaktighet i samhällslivet i EU: fokus på unga ukrainares delaktighet. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 76 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Rådet väntas även hålla en riktlinjedebatt om säkerställande av ungdomars delaktighet i samhällslivet i EU, med fokus på unga ukrainares delaktighet. Ministrarna uppmanas bland annat att dela med sig av goda exempel på hur medlemsstaterna arbetar med att inkludera särskilt utsatta grupper av unga i samhället och i samhällets beslutsprocesser.

Under riktlinjedebatten kommer rådet att diskutera frågan om hur skillnader mellan olika ungdomsgrupper bör tas i beaktande vid utformandet av politik för unga. I diskussionen kommer även goda exempel på åtgärder för att inkludera ukrainska ungdomar i samhället att belysas.

Regeringen välkomnar det underlag till diskussion som ordförandeskapet har presenterat inför mötet. Det är angeläget att diskutera goda exempel på och utbyta erfarenheter gällande hur alla unga, särskilt de med begränsade möjligheter, kan inkluderas i Europas samhällen.

Regeringen välkomnar även ett fokus på ukrainska ungdomar under diskussionen.

Anf. 77 LEONID YURKOVSKIY (SD):

Även här anmäler vi en avvikande ståndpunkt. Jag vill ändå betona att vi ställer oss väldigt positiva till att enskilda medlemsstater vidtar åtgärder och för den här diskussionen. Men om man tydligt under riktlinjedebatten ska diskutera utformning av politik på EU-nivå anmäler vi alltså en avvikande ståndpunkt.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Har minister Forssmed något att tillägga?

Anf. 79 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Nej, herr ordförande.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns en avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna i enlighet med vad Leonid Yurkovskiy har redogjort för och att det i övrigt finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Dagordningspunkt 7, idrottsfrågor, Resolution om en översyn av EU-medlemsstaternas representation och samordning inom Wada. Det är en beslutspunkt.

Anf. 81 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Rådet väntas godkänna en resolution om en översyn av EU-medlemsstaternas representation och samordning inom Wada. Revideringen görs mot bakgrund av tidigare utestående frågor om huruvida den nuvarande resolutionen är i linje med världsantidopningsbyrån Wadas stadgar för att bland annat förtydliga skrivningar kring mandatet för en ny medlem av Wadas stiftelsestyrelse. Vidare klargörs vad som sker i händelse av att någon av de tre ledamöterna inte längre uppfyller kriterierna i Wadas stadgar för att vara ledamot i Wadas stiftelsestyrelse.

Regeringen avser att godkänna förslaget till beslut. Revideringen av rådsresolutionen är en teknisk översyn av resolutionen från 2019, vilket motiveras av att Wada har ändrat stadgar och praxis. Regeringen anser mot bakgrund av dessa förändringar att förslaget till revidering av resolutionen är lämpligt utformat.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Dagordningspunkt 8, Säkerställande av respekten för de mänskliga rättigheterna vid anordnandet av större internationella idrottsevenemang. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 83 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Rådet kommer även att hålla en riktlinjedebatt om säkerställande av respekten för de mänskliga rättigheterna vid anordnandet av större internationella idrottsevenemang. Under riktlinjedebatten bjuds rådet in att diskutera hur medlemsstaterna kan stärka internationella idrottsorganisationer för att öka respekten för mänskliga rättigheter, öppenhet och transparens vid tilldelning och genomförande av internationella idrottsevenemang.

Rådet bjuds därtill in för att diskutera hur medlemsstaterna och EU kan samarbeta för att stärka ett sådant förhållningssätt till stöd för internationella idrottsorganisationers verksamhet.

Regeringen välkomnar det underlag till diskussion som ordförandeskapet har presenterat inför mötet. Regeringen välkomnar en diskussion om aktuella frågor kring god förvaltning, inklusive respekten för mänskliga rättigheter, inom idrottsrörelsen.

Anf. 84 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag är lite fundersam över regeringens ståndpunkt här. Apropå att man har haft uppe saker till information i kulturutskottet vet jag nämligen att där ställdes bland annat frågan, inte minst från Socialdemokraterna, om det inte var så att regeringen fortfarande står upp för det som har varit den svenska linjen, alltså att så länge som det begås krigsbrott av angriparsstater och de invaderar grannländer så ska det landets

idrottare inte delta i idrottsevenemang och man ska inte heller placera idrottsevenemang i det landet.

Jag uppfattar den information jag har fått som att detta skulle relateras till i den ståndpunkt som vi nu har på bordet, och det gör det ju inte alls. Därför tycker jag att det kräver några kommentarer från statsrådet.

Jag tycker att det är välkommet med diskussionen, men själva frågeställningarna är egentligen ganska vaga – hur kan medlemsstaterna stärka och öka respekten för de mänskliga rättigheterna? Det är ganska svagt. Man hade ju kunnat välja frågeställningar där man varit mer tydlig med ställningstagandet – hur kan medlemsstater samarbeta inom EU för att *tillse* att de mänskliga rättigheterna följs när det gäller detta? Så skulle man ha kunnat formulera frågorna.

Jag kan också tycka att man kan vara väldigt tydlig med de ställningstaganden som tidigare har gjorts i den text som skickats ut av det svenska ordförandeskapet och i den här diskussionen. Det står om att man ska diskutera hur medlemsstaterna kan stärka internationella idrottsorganisationer för att öka respekten för mänskliga rättigheter, och det är egentligen ganska svagt uttryckt. Vi har väl fått otaliga exempel på att internationella idrottsorganisationer inte bryr sig om mänskliga rättigheter. Det såg vi till exempel när det gällde fotbolls-VM i Qatar.

Med det sagt så är diskussionen välkommen.

Vad är det tänkt att riktlinjedebatten ska mynna ut i? Vad är anledning- en till att Sverige inte är tydligare med att det handlar om att tillse att mänskliga rättigheter följs? Nu känns det lite som om det är något slags fritt valt arbete. Varför finns det inte med i den svenska ståndpunkten att länder som begår krigsbrott och invaderar grannländer inte ska delta i de här sammanhangen?

Anf. 85 DANIEL RIAZAT (V):

Jag är beredd att skriva under på det som Matilda Ernkrans har tagit upp. Det skulle dock behövas ses över exakt vilka länder det handlar om, för det är inte bara Ryssland som just nu är i krig med eller har invaderat ett annat land på ett olagligt sätt. Det gäller ju även till exempel Turkiet – Sveriges vänner numera. Det gäller den israeliska statsmakten, det gäller USA och det gäller ett antal andra länder. Det skulle kanske göra att vi inte har några idrottare kvar på nästa idrottsarrangemang, så det skulle vara lite svårt.

När det gäller frågan om mänskliga rättigheter i samband med större internationella idrottstävlingar tänker jag att det även bör finnas med att det inte enbart handlar om länder som Qatar nu senast. Det är ju ett väldigt extremt exempel på hur man bryter mot mänskliga rättigheter och bokstavligen förslavar människor som ska bygga arenor och liknande. Men även när det ska byggas arenor i europeiska länder vet vi att det har varit väldigt stora problem med att det är så många led i underleverantörskedjan. Även i vårt eget land Sverige tar man in arbetare som har usla villkor, som inte är registrerade och som inte ens har skyddsutrustning och så vidare.

Frågan får därför inte bara riktas till länder där vi direkt kan peka ut att det här är ett problem, utan riktlinjerna måste följas även i europeiska länder.

2022/23:39

12 maj

Jag tycker att det är positivt att man diskuterar de här frågorna, och vi ställer oss bakom ställningstagandet.

Anf. 86 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag vill instämma med föregående talare. Jag tycker att det här är en jätteviktig fråga som kunde ha varit lite tydligare från regeringens sida. Men det är positivt att vi har en riktlinjedebatt om det, och jag är också nyfiken på vad man tänker att det ska mynna ut i.

Jag instämmer som sagt i föregående talares kritik.

Anf. 87 ANNA LASSES (C):

Jag håller också med om att det är en positiv debatt, och jag instämmer i mycket av det som har sagts redan.

Anf. 88 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Tusen tack till nämnden för frågor och synpunkter!

Jag uppskattar det engagemang som finns här. Jag vill gärna understryka att Sverige i nationell kapacitet har varit synnerligen aktivt i den här frågan. Vi har tagit initiativ tillsammans med Storbritannien och många andra länder för att tillskriva IOK. Där har 35 stater gått samman för att inte acceptera ryska och belarusiska idrottare i internationella sammanhang i de förtävlingar som nu arrangeras inför OS. Jag tycker att IOK förtjänar kraftfull kritik för det sätt man agerar på.

Man försätter också idrottsrörelsen i en väldigt besvärlig situation när man nu öppnar för att ändra sina tidigare rekommendationer, och det tycker jag är synnerligen allvarligt. Det har tyvärr inte gått att nå enighet i EU-kretsen kring detta. Det beklagar jag. Det tycker jag är synd. Men Sverige har agerat kraftfullt i nationell kapacitet.

Det här är ordförandeskapets inbjudan till diskussion. Jag förväntar mig att vi kommer att diskutera också den här frågan, och ordförandeskapet och regeringen har även bjudit in Ukrainas idrottsminister att delta under diskussionen.

Jag ber också nämnden notera att dagordningspunkt 9 c, som Litauen lyfter upp, specifikt handlar om ukrainares situation och hur de mänskliga rättigheterna för dem ska säkras. Ordförandeskapet har välkomnat att den punkten också diskuteras i samband med detta.

Den här frågan kommer alltså att komma upp, men som flera av ledamöterna också tar upp är det här ett större och bredare problem. Vi har ju sett hur idrottsrörelsen lägger evenemang i stater som har stora problem med mänskliga rättigheter och där faktiskt själva evenemanget bidrar till ytterligare försämringar av mänskliga rättigheter för gästarbetare och andra. Det är naturligtvis någonting som vi bör diskutera och som jag hoppas att vi ska få ett större engagemang kring i EU-kretsen.

Vi kan också konstatera att idrottsrörelsen är självständig och fattar de flesta besluten självständigt. Sedan kan man inte göra det i ett vakuum, så därför är det här en viktig diskussion att hålla. Jag hoppas att länderna kommer dit med goda förslag och bra idéer och att vi faktiskt också ökar medvetenheten och det politiska engagemanget kring mänskliga rättigheter i samband med större idrottsevenemang. Sådana evenemang ska ju syfta till att knyta människor samman kring tolerans, fred och frihet och

inte användas för att på olika sätt förtrycka människor. Det är därför en väldigt viktig diskussion vi ska ha.

Man kan alltid diskutera språket. Det kan förstås vara starkare, men jag tycker att det här känns väldigt angeläget.

2022/23:39

12 maj

Anf. 89 MATILDA ERNKRANS (S):

Det här är inte en diskussion om språk. Det är det talade ordet som gäller i EU-nämnden. Och det statsrådet säger här finns över huvud taget inte med i den skriftliga ståndpunkt som har skickats till EU-nämnden inför riktlinjedebatten.

Det är som sagt det talade ordet som gäller i EU-nämnden. Ska jag uppfatta det som att det som statsrådet nu för fram om frågan är regeringens ståndpunkt?

Anf. 90 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Under ordförandeskapet gör inte den svenska regeringen inlägg i debatten på det sättet. Däremot har vi tagit fram det här underlaget för debatt. Det inkluderar situationen när det gäller mänskliga rättigheter. Vi har även bjudit in Ukrainas idrottsminister att tala i sammanhanget. Vi välkomnar också den punkt som Litauen har tillfört.

Jag tror och hoppas att det blir en bra och fruktbar diskussion.

Anf. 91 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Återigen – regeringen väljer hur man hanterar sitt ordförandeskap och när det gäller att tala eller inte på mötena. Däremot ska det i relation till riksdagen fortfarande förankras en ståndpunkt om vad regeringen tycker i olika frågor.

Det har att göra med att frågorna på EU-nivå kan vara frågor som man jobbar med under många år. Det kan vara frågor som är nya, och det kan vara frågor som är gamla. Då behöver regeringen faktiskt visa vad man har för ståndpunkter. Det gäller också under EU-ordförandeskapet.

Att man sedan på själva mötet har en annan roll är regeringens ansvar. Som jag sa i tidigare utbyte väljer ju regeringen ibland att säga emot sig själv men ibland inte.

Det jag söker här nu är om det är det talade ordet som gäller, det som statsrådet nu sa till EU-nämnden i relation till angriparsstater som invaderar andra länder och begår krigsbrott. På vilket sätt upprätthåller man det som har varit den svenska linjen och den svenska ståndpunkten, inte minst i relation till Ukraina och Vitryssland?

Är det det talade ordet som gäller? Är det här regeringens ståndpunkt? I så fall är jag nöjd. Om statsrådet tänker säga det här eller inte får statsrådet bestämma själv. Men jag vill veta vad ståndpunkten är.

Anf. 92 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Fru vice ordförande! Naturligtvis gäller det som jag säger här i nämnden. Det är självklart det talade ordet som gäller. Jag har uppfattat det är så proceduren ser ut här. Det är naturligtvis det som gäller.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Jag kan bekräfta statsrådets misstanke om att det är det skriftliga och det talade ordet som gäller.

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Övriga frågor. Det finns a och b, som är ungdomsfrågor. Och det finns c–f, som är idrottsfrågor. Vill statsrådet Forssmed tillägga någonting?

Anf. 94 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Nej tack, herr ordförande!

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Därmed har vi kommit till vägs ände när det gäller statsrådet Forssmeds medverkan vid dagens EU-nämnd. Jag ber att få önska trevlig helg när den inträder och tackar statsrådet med medarbetare.

Anf. 96 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Ursäkta att jag tar ytterligare lite tid från nämnden. Jag vill bara informera om att vi kommer att hålla en sedvanlig ungdomsfrukost med anledning av den europeiska ungdomsdialogen, för att ta in ungdomars synpunkter och diskutera med dem om viktiga frågor framåt för ungdomar i Europa.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Nu har vi kanske kommit till vägs ände. Jag tackar statsrådet Forssmed med medarbetare och önskar en trevlig helg när den inträder.

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom, kultur och idrott den 28–29 november 2022**
**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utbildning, ungdom, kultur och idrott den 15–16 maj 2023**

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar kulturminister Parisa Liljestrand med medarbetare varmt välkomna. Finns det något att tillägga muntligt till återrapporten från mötet i rådet den 28–29 november 2022?

Anf. 99 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

Ordförande! Vi hade ett möte den 28–29 november. Vi antog en radsresolution om en ny arbetsplan för kultur, som gäller 2023–2026. En riktlinjedebatt om stöd till ukrainsk kultur och kulturarvet hölls också. Där deltog även den ukrainska kulturministern. Det tjeckiska ordförandeskapet presenterade också en lägesrapport för kommissionens förslag om en europeisk mediefrihetsakt.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Vi går in på dagordningspunkt 10, Förordningen om den europeiska mediefrihetsakten. Det är en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 101 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

Ordförande! Först på dagordningen för rådsmötet är lägesrapporten och även en riktlinjedebatt om förhandlingarna om den europeiska mediefrihetsakten.

Mediefrihetsakten är en EU-förordning som täcker en rad olika frågor med utgångspunkt i allmänhetens rätt till en mångfald av oberoende medier. Förslaget presenterades och diskuterades översiktligt på tjänstemannanivå under det tjeckiska ordförandeskapet. Sedan januari har arbetet fortsatt under vårt ordförandeskap.

I lägesrapporten gör vi som ordförande bedömningen att förhandlingarna på tjänstemannanivå går bra. I flera delar av förordningen finns nu förslag som vi bedömer kan ligga till grund för ett beslut i rådet. En del arbete kvarstår vad gäller några frågor, men vi uppfattar att det ändå finns samsyn om vilken riktning vi behöver ha i arbetet framöver, även om vi inte kommit fram riktigt än.

Därför har vi också till rådsmötet föreslagit just en riktlinjedebatt, för att kunna få tydligare politisk vägledning inför det förhandlingsarbete som kvarstår. Det blir också första tillfället att faktiskt ta en debatt på detta vis.

Diskussionen kommer förhoppningsvis att visa om det finns stöd för att söka en uppgörelse under vårt ordförandeskap. Därför har vi också bitt ministrarna svara på tre frågor, som de ska kommentera under debatten. Frågorna handlar om:

- vilka delar av förslaget som är viktigast för att stärka mediesektorn och hjälpa medieföretag och journalister att bedriva en oberoende verksamhet

- ifall förslaget kan komplettera den nya regleringen av digitala marknader och tjänster för att skapa en bättre balans mellan onlinetjänster och redaktionella medier
- vilken fråga man anser är viktigast att lösa innan en överenskommelse kan nås.

Min roll som ordförande blir att leda debatten. Jag kommer inte att göra något nationellt inlägg i debatten och kommer inte heller att inta någon svensk position utan kommer enbart att lyssna och leda.

Regeringen stöder EU-kommissionens ambition att ta fram en inre marknadsförordning på medieområdet. I enlighet med den tidigare överlagda svenska ståndpunkten har regeringen i förhandlingen och som ordförande verkat för att det slutliga resultatet ska överensstämma med de svenska mediegrundlagarna och övrig nationell lagstiftning.

Det innebär bland annat att säkerställa att rättsakten samspelar med det svenska systemet för public service men också att vi ska sträva efter att den nya europeiska medienämnden, som föreslås ersätta det nuvarande samarbetsorganet Erga, får ett väl avgränsat mandat och inte överlappar eller går utöver de nationella tillsynsmyndigheternas roll och befogenheter.

Regeringen står bakom ordförandeskapets ansats att ta upp förslaget till diskussion i syfte att komma framåt i förhandlingarna.

Anf. 102 DANIEL RIAZAT (V):

Det här är en fråga som har tagits upp också med tidigare statsråd. Varför förankrar man inte något i utskottet innan man tar upp frågan i EU-nämnden? Jag tycker att det i även det här fallet, liksom vi har påtalat för tidigare ministrar, är märkligt att nämnden enbart har fått information och att det inte har varit någon överläggning om dagordningspunkten, i alla fall enligt vad jag kan se i protokollet.

Jag har två andra frågor. Den ena gäller att det här är ett tydligt steg mot en alltmer gemensam bild av hur medielandskapet ska se ut i Europa, vilket leder till att det finns risk för att man går över den nationella kompetensen.

Vi har ändå sådana länder som Polen och Ungern – Sveriges regering jobbar också stenhårt för att komma i kapp dem – som på ett tydligt sätt inte respekterar en del demokratiska värderingar som vi påstår att Europa ska stå för. Hur blir det då när man ska komma överens om en gemensam strategi för mediefrihet till exempel? Vi har fått rapporter från Ungern om starka signaler på att det inte är särskilt fritt, bland annat när det gäller mediers rätt att rapportera som de vill. Det gäller även Polen.

Hur går det till? Det är den ena frågan.

Den andra frågan är: När tror man att en överenskommelse kommer att kunna nås i denna fråga? Hur långt fram i tiden pratar vi om för en överenskommelse? Hur ser planen ut?

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Jag har bara en sakupplysning. Det har varit överläggning i konstitutionsutskottet, den 22 november 2022. Det var i konstitutionsutskottet i och med att mediefrågor brukar hanteras där.

Anf. 104 ANNETTE RYDELL (S):

Ordförande! Jag har två frågor. Vi tycker att stånpunkten är bra. Men i stånpunkten står det ”verkat för” och att ”det finns relativt stor samsyn” när det gäller förändringarna. Men hur går det i förhandlingarna? Och kommer det som står i stånpunkten att uppfyllas? Vi värnar givetvis också om public service.

Hur ser planeringen ut framåt? Kommer det åter som en allmän riktlinje, eller är det planerat som en A-punkt?

Anf. 105 KRISTINA AXÉN OLIN (M):

Herr ordförande! Jag har mer av en formaliafråga. Jag sitter i kulturutskottet och vill påpeka att kulturutskottet har valt att ha detta som informationspunkter. Däremot har vi sagt att om någon begär överläggning ska man absolut ha det. Men det har varit ett enigt utskott som har valt informationspunkter när det gäller både Forssmeds ärenden och Parisa Liljestrands ärenden. Ingen skugga ska alltså falla för att vi inte har hanterat ärendena riktigt.

Anf. 106 DANIEL RIAZAT (V):

Ordförande! Jag menade självklart kulturutskottet när jag frågade varför det inte har varit överläggning med utskottet.

Det stämmer att ett utskott kan begära överläggning. Men jag har suttit i riksdagen i åtta och ett halvt år och har aldrig varit med om att utskotten behövt begära överläggning så många gånger, på grund av att regeringen låter bli att överlägga från början och i stället låter det vara information.

Ordningen har blivit omvänd med den nya regeringen. Det har gjort att alla utskott hela tiden måste vara vaksamma på att det behöver överläggas om frågor. Jag menar att det borde vara tvärtom. Regeringen borde gå in med överläggning direkt, så att utskotten inte hela tiden behöver begära överläggningar.

Men nog om det, eftersom konstitutionsutskottet har tagit upp det. Jag ville bara svara på det. Men jag hör gärna vad statsrådet har att säga om mina frågor.

Anf. 107 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Nu är ju Sverige ordförandeland och kommer inte att trycka särskilt mycket på de svenska prioriteringarna, men det skulle vara intressant att höra statsrådet redogöra för hur man ser på införandet av en europeisk mediaenämnd och vilka befogenheter kommissionen ska få över den. Hur går förhandlingarna i rådet rörande den frågan? Det är väl en av de mest intressanta frågorna i den här rättsakten, och man har anledning att vara skeptisk.

Anf. 108 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

Ordförande! Jag tänker att nämndens ledamöter redan har besvarat en del frågor själva, men vad gäller varför det inte har hållits någon överläggning beror det helt enkelt på att ingen sådan begärdes. Vi har givit information till utskotten när så har önskats, och det har skett vid flera tillfällen. Den ordning som finns nu beror ju också på ordförandeskapet.

Jag har fått en del frågor om hur det går i förhandlingarna, och där är min bestämda uppfattning att det ändå går bra. Förhandlingarna gäller svåra frågor. Dels är det alldeles uppenbart att medicområdet för många är en nationell kompetens. Det är också så att kultur är en nationell kompetens generellt, vilket gör att det inte är så vanligt att man i den här rådskonstellationen använder sig av eller jobbar fram olika lagstiftningsakter. Det är klart att den ovanan kan göra att det tar lite längre tid, men bedömningen är ändå att alla medlemsstater har bidragit konstruktivt till förhandlingarna.

Det finns frågor som är svårare än andra att lösa därför att alla har lite olika ingångar i dem, beroende på att mycket nationell kompetens ligger i detta. En sak som återkommande har diskuterats är bland annat the boards – nämndens – roll och befogenheter och hur de befogenheterna ska se ut. Hur ska de avgränsas? Vilka ska ingå? Vad ska uppdraget vara? Men min uppfattning är att det har varit och fortsätter att vara en mycket konstruktiv diskussion i förhandlingarna med medlemsstaterna.

Jag är försiktigt hoppfull och försiktigt positiv till att Sverige inom ramen för sitt ordförandeskap kan presentera ett förslag till överenskommelse. Jag ser som sagt fram emot att ha den här debatten på tisdag och tror att den kommer att kunna hjälpa förhandlingarna framåt så att vi på ministernivå kan få en tydligare riktning i hur de olika länderna ställer sig till de knäckfrågor som är kvar att lösa. Sedan får vi helt enkelt se. Vi jobbar på med lyhördhet och är försiktigt optimistiska.

Anf. 109 MATILDA ERNKRANS (S):

Apropå hur man relaterar EU-frågorna mellan regering och riksdag är förvirringen fortfarande stor, men vi kan väl ändå vara överens om att det har överlagts om den här frågan i konstitutionsutskottet? Och sedan har det också informerats i kulturutskottet. Statsrådet sa att man enbart hade informerat, men det stämmer ju inte riktigt.

Det finns ingen annan ordning under ordförandeskapet jämfört med när Sverige inte har ordförandeskapet. Om överläggning behövs ska man överlägga. Man kan inte ersätta det med enbart information, men i det här fallet har överläggningar som sagt hållits.

Jag tyckte inte riktigt att du svarade på Socialdemokraternas fråga från Annette. Kommer det här att återkomma som en allmän riktlinje eller som en A-punkt? Statsrådet sa att man hoppas kunna återkomma under ordförandeskapet, och då är väl risken att det kommer som en A-punkt som bara är ett klubbärende. Det är alltså relevant för EU-nämnden att veta.

Anf. 110 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

Jag är inte säker på att jag kan ge besked i den frågan just nu. Den är naturligtvis också del i förhandlingen. Vi kan alltså i nuläget inte säga något exakt. Det är en del av förhandlingsmandatet, så det kan vara svårt att peka ut i vilken riktning vi kommer att gå.

Det har också varit en diskussion som vi inom ramen för ordförandeskapet har tagit med kommissionen. Där kan det naturligtvis finnas olika viljor, från både medlemsstaternas och kommissionens håll. Ytterst blir vårt jobb just nu att försöka driva detta i en riktning som gör

Anf. 111 Kanslirådet ANNA WIKNER:

Som statsrådet sa vet vi inte riktigt hur långt vi kommer att komma och i vilken form, men det kan möjligtvis bli så att en överenskommelse nås och att beslut tas av Coreper. Det handlar om en annan typ av rättsakt än en allmän inriktning, och det kommer vi i så fall såklart att hantera på erforderligt sätt i kontakter med konstitutionsutskottet och vidare med EU-nämnden om det behövs annoteringar eller annat inför en A-punkt. Men det vet vi inte riktigt i dag.

Anf. 112 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Tack, statsrådet med medarbetare! Jag förstår att det här är svårt att svara på, men utifrån vårt perspektiv vill jag vara väldigt tydlig med att det har varit överläggningar i konstitutionsutskottet och att regeringen har fått tydliga medskick om att den överenskommelse som så småningom landas faktiskt måste uppfylla det som den svenska ståndpunkten innehåller. Det gäller inte minst det som handlar om att resultatet ska överensstämma med de svenska mediegrundlagarna och övrig nationell lagstiftning och också säkerställa vårt system och oberoende när det gäller public service som har byggts upp under lång tid.

Det handlar även om att den europeiska medienämnden ska få ett väl avgränsat mandat. Jag vill understryka från Socialdemokraternas sida att vi förväntar oss att detta finns med i överenskommelsen. Det åligger regeringen att återkomma till riksdagen om man tänker göra stora avsteg från detta i det som så småningom landas, för det är ju alldeles uppenbart att förhandlingarna fortfarande pågår. Det här är en viktig fråga med stor påverkan på sådant som även berör oss här i Sverige.

Socialdemokraterna planerar inte att lämna någon avvikande ståndpunkt här och nu, utan utgår från att regeringen har med sig den ståndpunkt som det hållits överläggningar om och återkommer till riksdagen i lämplig form – inte bara som ett klubbärende och en A-punkt för att det antagits på Coreper. Gör man avsteg från detta måste det förankras.

Anf. 113 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

Ordförande! Regeringen har haft precis den utgångspunkten. Det var den utgångspunkt vi hade med oss in i ordförandeskapet och det vi har arbetat med och haft för ögonen under förhandlingarna. Vi gick in i detta med stora öron för att lyssna in de övriga medlemsstaterna, men också med öppna ögon inför vad det här innebär för oss här i Sverige.

Även om vi inte intar någon tydlig position utan mer arbetar för att driva förhandlingarna framåt är det alldeles uppenbart att vi gick in med inställningen att hantera detta med varsamhet och också med perspektivet att vi i Sverige har mycket starka medielagar och en tryckfrihetsförordning som vi ska vara rädda om. Det är min bestämda uppfattning att förslaget som ligger på bordet och som man fortsätter att förhandla om i mycket hög utsträckning följer det som vi har sagt ska göras.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i de delar som varit diskussionspunkter. I övrigt tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Slutsatser om riskutsatta och fördrivna konstnärer. Det är en beslutspunkt.

Anf. 115 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

Ordförande! Vi har under våren lagt fram och förhandlat rådsslutsatser om riskutsatta och fördrivna konstnärer. Slutsatserna innehåller bland annat framåtsyftande uppmaningar till medlemsstaterna och kommissionen att verka för stärkt stöd till hotade konstnärer på flykt.

Med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina har slutsatserna naturligtvis särskilt fokus på konstnärer som flyr kriget där. Behovet av fristäder, residensverksamhet och annat stöd för konstnärer som flyr krig och förföljelse lyfts fram. I slutsatserna har behovet av att ta ställning mot Rysslands militära aggression mot Ukraina också tydligt lyfts fram liksom vikten av konstnärlig frihet både i och utanför Europa.

Vid rådmötet kommer jag i rollen som ordförande att presentera innehållet i rådsslutsatserna. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ett godkännande av ordförandeskapets förslag till slutsatser.

Anf. 116 LEONID YURKOVSKIY (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna vill anmäla en avvikande ståndpunkt. Det beror på att vi anser att samma regler och förhållningssätt bör gälla för kulturarbetare som för andra flyktingar och migranter.

Vi menar även att en differentierad hantering av migrationsprocessen baserad på yrkesområde kan skapa oförutsägbarhet och upplevas som orättvist gentemot andra grupper som också befinner sig i utsatta situationer. Det är inte ändamålsenligt att ge särskilda privilegier till en viss yrkesgrupp när det inte handlar om någon avsiktlig arbetskraftsinvandring. Därutöver omfattas kulturskapare och konstnärer redan av asylrätten genom möjligheten att söka politisk asyl inom EU.

Slutligen bör frågor om fristäder, skydd för kulturutövare och andra relaterade ämnen primärt vara en nationell angelägenhet, enligt oss. I rådsslutsatserna finns flera punkter som antyder undantag och särbehandling. Det är framför allt punkt 14 vi vill markera, och där står det att man ska överväga att vidta ytterligare åtgärder för att öka kapaciteten att erbjuda skyddade platser och så kallade fristäder till utsatta och fördrivna konstnärer från olika delar av världen och stödja deras arbete i nätverk.

Sammantaget leder detta till att Sverigedemokraterna anmäler en avvikande ståndpunkt.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, men att Sverigedemokraterna är emot.

Vi går vidare till dagordningspunkt 15, Övriga frågor. Kulturministern ansvarar för rubrikerna a–g. Jag läser inte upp dem individuellt. Har kulturministern något att tillägga?

Anf. 118 Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M):

2022/23:39

Ordförande! Nej, jag har inget stort att tillägga, men jag ska säga att vi inom ramen för ordförandeskapet har lagt in en informationspunkt på agendan. Det är för att uppdatera medlemsländerna om stödet till Ukraina och Ukrainas kultur och kulturarv. Vår avsikt är att informera om vad rådet har gjort under våren. Det är mycket möjligt att både EU-kommissionen och övriga medlemsstater kommer att begära ordet och informera om det arbete som pågår i deras egna länder.

12 maj

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar kulturminister Parisa Liljestränd med medarbetare för närvaron och deltagandet i dagens EU-nämnd och önskar en trevlig helg när den inträder.

Innehållsförteckning

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	2
Anf. 5 MATHIAS TEGNÉR (S).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 9 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 11 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	4
Anf. 12 FREDRIK STENBERG (S)	5
Anf. 13 JAN ERICSON (M)	5
Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP).....	5
Anf. 15 ANNA LASSES (C).....	5
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 17 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	6
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	7
Anf. 20 JAN ERICSON (M)	7
Anf. 21 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	7
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 23 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	8
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 25 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	8
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	9
§ 2 Utbildnings-, ungdoms-, kultur- och idrottsfrågor.....	10
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 28 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 30 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 32 MATS WIKING (S).....	10
Anf. 33 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 35 MATILDA ERNKRANS (S).....	11
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 37 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	11
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 39 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	12
Anf. 40 DANIEL RIAZAT (V).....	12
Anf. 41 ANNETTE RYDELL (S).....	12
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	12

Anf. 43	Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	13
Anf. 44	MATILDA ERNKRANS (S).....	13
Anf. 45	Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	13
Anf. 46	MATILDA ERNKRANS (S).....	13
Anf. 47	DANIEL RIAZAT (V).....	13
Anf. 48	Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	14
Anf. 49	ANNA LASSES (C).....	14
Anf. 50	Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	14
Anf. 51	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 52	Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	14
Anf. 53	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 54	Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	14

§ 3 Utbildnings-, ungdoms-, kultur- och idrottsfrågor.....15

Anf. 55	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 56	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	15
Anf. 57	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 58	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	15
Anf. 59	MATILDA ERNKRANS (S).....	15
Anf. 60	LEONID YURKOVSKIY (SD).....	16
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 62	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	16
Anf. 63	MATILDA ERNKRANS (S).....	17
Anf. 64	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	17
Anf. 65	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 66	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	17
Anf. 67	LEONID YURKOVSKIY (SD).....	18
Anf. 68	MATILDA ERNKRANS (S).....	18
Anf. 69	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 70	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	18
Anf. 71	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 72	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	18
Anf. 73	LEONID YURKOVSKIY (SD).....	18
Anf. 74	MATILDA ERNKRANS (S).....	18
Anf. 75	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 76	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	19
Anf. 77	LEONID YURKOVSKIY (SD).....	19
Anf. 78	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 79	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	19
Anf. 80	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 81	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	19
Anf. 82	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 83	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	20
Anf. 84	MATILDA ERNKRANS (S).....	20
Anf. 85	DANIEL RIAZAT (V).....	21
Anf. 86	REBECKA LE MOINE (MP).....	21
Anf. 87	ANNA LASSES (C).....	22
Anf. 88	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	22
Anf. 89	MATILDA ERNKRANS (S).....	22
Anf. 90	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	23
Anf. 91	MATILDA ERNKRANS (S).....	23
Anf. 92	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	23

Anf. 93	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 94	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	23
Anf. 95	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 96	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	24
Anf. 97	ORDFÖRANDEN.....	24
§ 4	Utbildnings-, ungdoms-, kultur- och idrottsfrågor	25
Anf. 98	ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 99	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	25
Anf. 100	ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 101	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	25
Anf. 102	DANIEL RIAZAT (V).....	26
Anf. 103	ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 104	ANNETTE RYDELL (S).....	27
Anf. 105	KRISTINA AXÉN OLIN (M)	27
Anf. 106	DANIEL RIAZAT (V).....	27
Anf. 107	MARTIN KINNUNEN (SD)	27
Anf. 108	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	27
Anf. 109	MATILDA ERNKRANS (S).....	28
Anf. 110	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	28
Anf. 111	Kanslirådet ANNA WIKNER.....	29
Anf. 112	MATILDA ERNKRANS (S).....	29
Anf. 113	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	29
Anf. 114	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 115	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	30
Anf. 116	LEONID YURKOVSKIY (SD).....	30
Anf. 117	ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 118	Kulturminister PARISA LILJESTRAND (M).....	30
Anf. 119	ORDFÖRANDEN.....	31